УДК 005.8:004:338.2

# *ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АДАПТАЦІЇ*

***О. Горпинченко,*** кандидат економічних наук, доцент
***М. Дроботенко,*** група МІТ-25М
*Центральноукраїнський національний технічний університет*
***І. Баклан,*** здобувач
*Кропивницький будівельний фаховий коледж*

Цифрова трансформація управління підприємствами в Україні в умовах воєнного стану набуває системного та стратегічно значущого характеру, оскільки виступає не лише інструментом підвищення ефективності діяльності, але й критично важливим фактором забезпечення безперервності функціонування суб'єктів господарювання в умовах високого рівня ризиків і невизначеності. Сучасний етап розвитку економіки України характеризується глибокими трансформаційними процесами, що обумовлені як глобальними цифровими трендами, так і внутрішніми викликами, спричиненими воєнними діями, що вимагає від підприємств перегляду традиційних підходів до управління та переходу до більш гнучких, адаптивних і технологічно орієнтованих моделей.

Особливість цифрової трансформації в умовах воєнного стану полягає у її вимушеному та прискореному характері, коли впровадження цифрових рішень відбувається не поступово, а під впливом зовнішніх загроз і необхідності оперативного реагування на кризові ситуації. У таких умовах підприємства змушені забезпечувати дистанційне управління, швидку передачу інформації, збереження даних та координацію діяльності навіть за умов обмеженого доступу до фізичної інфраструктури. Це, у свою чергу, актуалізує значення цифрових платформ, хмарних технологій та систем автоматизації управлінських процесів як базових елементів сучасної системи управління.

Разом з тим, цифрова трансформація супроводжується низкою суттєвих викликів, серед яких особливе місце займають кіберзагрози, що в умовах війни набувають системного характеру та можуть мати критичні наслідки для діяльності підприємств. Не менш важливими є проблеми, пов'язані з порушенням логістичних ланцюгів, нестабільністю енергозабезпечення, обмеженим доступом до фінансових ресурсів та дефіцитом кваліфікованих кадрів, що ускладнює процес впровадження та ефективного використання цифрових технологій. У сукупності зазначені фактори формують нові вимоги до системи управління підприємствами, зокрема щодо її гнучкості, стійкості, прозорості та здатності до прийняття оперативних управлінських рішень на основі актуальних даних.

В умовах зазначених викликів особливого значення набувають інструменти цифрової адаптації, які дозволяють підприємствам зберігати функціональність і забезпечувати розвиток навіть у кризових умовах. До таких інструментів доцільно віднести впровадження сучасних інформаційних систем управління, зокрема ERP- та CRM-систем, які забезпечують інтеграцію бізнес-процесів і підвищують ефективність управлінських рішень; використання хмарних сервісів, що дозволяють забезпечити доступ до даних незалежно від місця перебування працівників; застосування систем електронного документообігу, які оптимізують внутрішні процеси та скорочують часові витрати; а також впровадження інструментів аналітики даних, що сприяють прогнозуванню та підвищенню обґрунтованості управлінських рішень.

Водночас ефективність цифрової трансформації значною мірою залежить від рівня цифрової зрілості підприємства, що визначається не лише технічним забезпеченням, але й організаційною готовністю до змін, рівнем цифрових компетентностей персоналу та

наявністю стратегічного бачення розвитку з боку керівництва. Важливим аспектом є формування відповідної організаційної культури, орієнтованої на інновації, гнучкість і безперервне навчання, що дозволяє забезпечити успішну інтеграцію цифрових рішень у загальну систему управління підприємством.

Отже, в умовах воєнного стану цифрова трансформація управління підприємствами в Україні виступає не лише як напрям модернізації, але й як об'єктивна необхідність, що визначає здатність підприємств до виживання, адаптації та подальшого розвитку. Її реалізація сприяє підвищенню стійкості бізнесу до зовнішніх загроз, забезпечує ефективне функціонування в умовах кризи та формує передумови для відновлення економіки і сталого зростання у післявоєнний період.

**Список літератури**

1. Samofalova, M., Horpynchenko, O., & Lytvyn, O. (2024). Financial provision of marketing activities of machine-building enterprises for strengthening competitiveness in the context of a new reality. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 5(58), 264–276. https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4555 https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4555